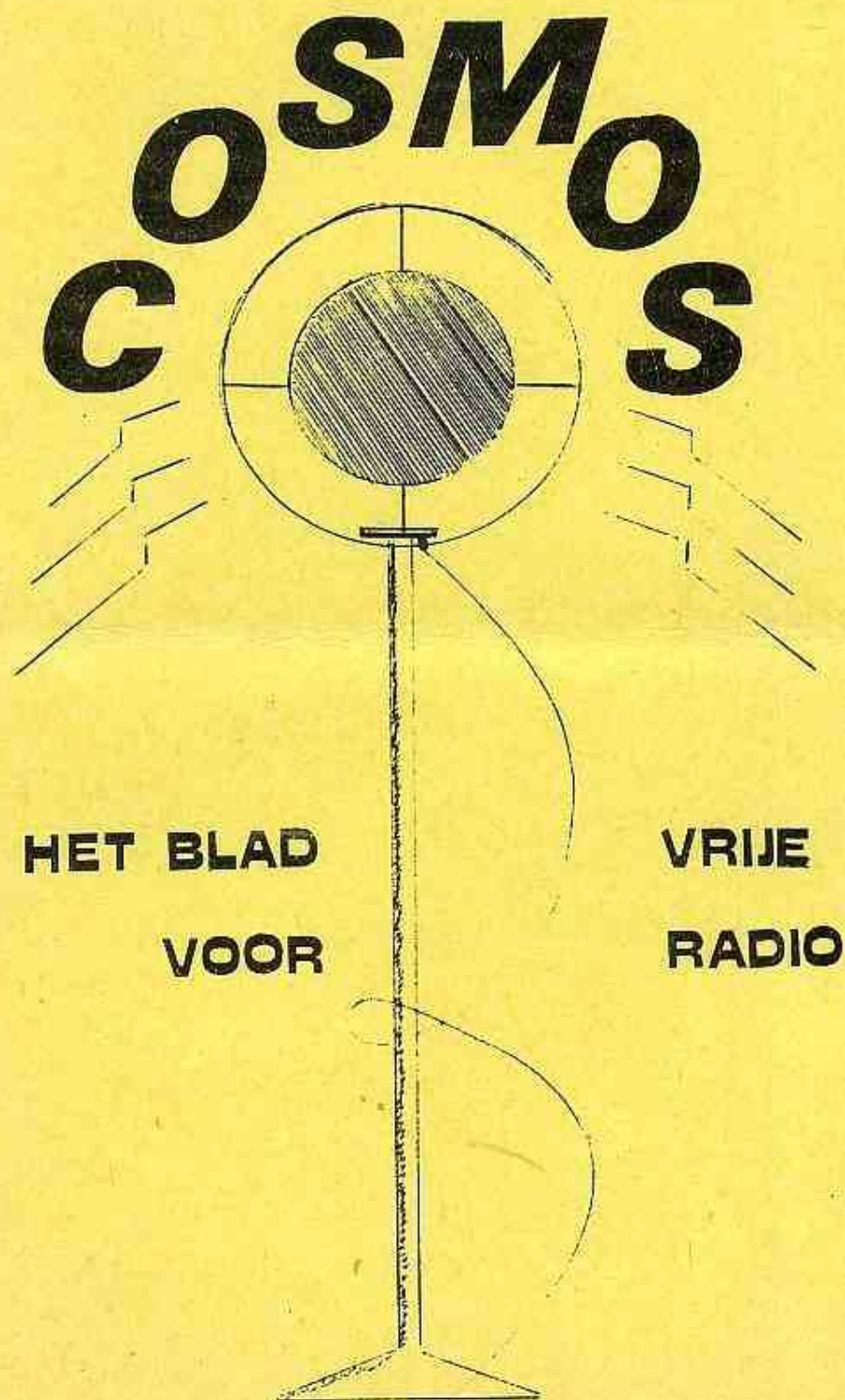

2e jaargang

* MEI 77

Postbus 5009 Haarlem

COSMOS

COSMOS - Mededelingenblad voor de amateur-elektronikus
2e jaargang no. 5, april 1977

COSMOS is een uitgave van, voor en door amateur-elektronici en verschijnt 11 x per jaar. Abonnementsprijs f 20,-- per jaar, f 10,-- per half jaar. Losse nummers f 2,--.

Medewerkers PE1ADN, Mico, Charlie Mike, Gluton en Rotor. Vormgeving en type-werk: Neptunus. Vermenig-vuldiging: Factotum.

Inlevering kopij bij de hierboven genoemde mede-werkers. Correspondenten: Spectrum (Amsterdam), Aros (Alkmaar), Bermuda (Den Haag).

Het correspondentie-adres: C o s m o s, Postbus 5009, Haarlem. Gironummer Cosmos 3 7 2 1 8 9 4.

De redactie van Cosmos stelt zich niet aansprakelijk voor schade ontstaan door eventueel gemaakte fouten in gepubliceerde schema's. Overname van artikelen is altijd toegestaan maar met bronvermelding.

Aantal leden per 1-5-'77: honderd, eventien (117).

Even bijpraten

Ja, we weten 't. Het april-nummer was te laat en de laatste pagina stond op z'n kop. Wie zei daar iets over amateurs? Pas op hoor! Wat je zegt ben je zelf, lekker-puh! Naast mij ligt een overweldigende hoeveelheid kopij. Het is nog de vraag of het allemaal in dit nummer gestopt kan worden. We zullen zien en we doen ons best. Iedereen hartstikke bedankt die een brief heeft gestuurd of een schema heeft opgezonden. Wat dat betreft hebben we niet te klagen, maar het kan vóórkomen dat opgestuurde kopij niet direkt in het volgende nummer wordt gepubliceerd. Dat ligt aan de ruimte en aan de tijd. Het moet nog steeds allemaal in de vrije tijd gebeuren en die is niet altijd aanwezig. Ook kan het gebeuren dat we van een ingezonden mededeling een samenvatting geven dat ook een gevolg is van de ruimte en tijd. Sorry hiervoor maar het is wel eens nodig. Ook zijn er mensen die zich sgeinbaar sgamen voor hun taalgebruik. Niet getreurd, de man achter de schrijfmachine doet niets anders de hele dag (zich schamen dus), maar maakt er met een hoop lol wel een leuk stukkie van. Gesnopen? Geen geschaam dus meer en schrijf ook eens wat. De postbus moet te klein worden.

De RCD'er van E. blunderde weer 'ns. Allemaal gelezen in de krant? Nee? In dit nummer dan het artikel zoals dat in de Telegraaf stond afgedrukt. En 'n lol dat we hadden.

DRIETAND

Nieuw

De groei van Cosmos gaat gestaag voort, ondanks de toch wel erg moeilijke tijden die de redactie doormaakt. Er is in Haarlem niets meer te beleven, maar gelukkig zitten er in de meeste andere grote steden vaak nog zeer veel amateurs. Den Haag is zo'n stad en daar komt ook ons nieuwe lid (en nu niet lachen) Augurk vandaan. Uit de voorstad Wassenaar meldde zich Comach en vanuit Rijsburg werden twee stations lid, t.w. HY en WAT. Uit Katwijk (dat is een tijd geleden) komt MTRN en dan maken we even een sprongetje naar Alkmaar, maar helaas is van dit station geen call bekend. Vanuit Heemskerk meldde zich het helaas terziele gegane station International zich. Tenslotte gaan we richting Veluwe, waar Atilla vanuit Harderwijk zich op gaf. Ook meldden zich nog Oskar, Arizona en Nevada uit Den Haag en Vrijbouter uit Almelo. Allen van harte welkom. Dit brengt het aantal leden op 117 en daar zijn we erg blij mee.

Contributie

Door de snelle groei van Cosmos zijn we genooddaakt weer een verandering toe te brengen inzake de contributie-betalingen. Het is namelijk niet langer mogelijk om iedereen met een telefoontje of bezoekje te vereren en dan even te vertellen dat er weer betaald moet worden. Wij dachten dat een ieder daar wel begrip voor kan opbrengen. Voortan zullen we de maand voordat er weer 10 of 20 gulden betaald moet worden een kaart in Cosmos stoppen en dan heeft men een maand de gelegenheid om het geld op ons giro-nummer te storten. Dit leek ons het eenvoudigste en het kost ons heel wat minder tijd om toch alles financieel gezond te houden. Bij voorbaat iedereen bedankt voor de medewerking.

Of het nu slechte kondities waren de laatste tijd of weet ik veel, moet ik tot mijn grote spijt meedelen dat de ontvangst-rapporten ditmaal uiterst minimaal zijn. Tantalus uit Leiden (helaas is ook hij opgepakt) werkte op 4 mei nog met Overijssel dus het zal wel niet aan de condities gelegen hebben. Zelf hoorde ik vanuit Oost-Nederland Verona uit Vroomshoop, Trampolina (of iets dergelijks) uit Doetinchem en Studio A uit Deventer. Deze laatste zond in stereo uit en de modulatie was perfect. Tenslotte werd nog TT uit Leiden gehoord. Neptunus (ja, ook hij hoort wel eens wat) luisterde naar Delta Charlie uit Den Haag en Black Arrow uit Zoetermeer. Tot zover de DX.

GLUTON

D'r uit

De lijst van gepakte stations is dit keer gelukkig niet zo groot. Misschien zijn er nog meer stations opgepakt maar daar hebben we niets van gehoord. Daar gaan we dan:

Uit Zoeterwoude kwam het bericht dat de zender Vapona gepakt was. In Leiden waren Tantalus en ABC het haasje. In Den Haag waren (weer) Radio Den Haag en Atlantic de klos. Over Atlantic verder in dit blad een speciale aflevering over de vergissing die hierbij door v.e. werd begaan. In Amsterdam werd de zender Pierre-wiet uit de ether geplukt. Vanuit Haarlem kwam het bericht dat er enkele 27-Mc'ers gepakt werden waaronder Cartouche. Tot zover de rubriek D'r uit..

HEEMSKERK. - In samenwerking met de PTT Opsporingsdienst heeft de politie 16 apr. jl. drie illegale zenders opgespoord en in beslag genomen. De zenders werden bediend door drie jongens die 15, 17 en 24 jaar oud waren, zo meldt de IJmuider Courant.

18 JUNI. 18 JUNI. 18JUNI. 18 JUNI. 18JUNI. 18JUNI. 18JUNI. 18JUNI!!

DE REDACTIE VAN COSMOS HEEFT BESLOTEN OM WEER EENS EEN MEETING TE HOUDEN. DIT WORDT HOOFDZAKELIJK GEDAAN OM TE ZORGEN DAT DE KON-TAKTEN TUSSEN DE AMATEURS ONDERLING NIET VERLOREN ZULLEN GAAN OMDAT DIT VIA DE ETHER WAT MOEILIJK IS GEWORDEN.

Het is trouwens al weer een hele tijd geleden dat er een meeting is georganiseerd. Wij hopen dat er veel mensen zullen komen. Iedereen is trouwens van harte welkom en neem vooral je goede humeur en goed weer mee. Het adres waar deze meeting wordt gehouden is: 18juni in...!!!

CAFE "DE JACHTHAVEN", PENNINGSVEEER 4a, HAARLEMMEERLIEDE.

Voor de niet-ingewijden: Penningsveer ligt net even buiten Haarlem, aan de Mooie Nel, een watersportgebied. We nemen aan dat iedereen wel weet waar de hoge PTT-toren in Haarlem staat, voor alle duidelijkheid, in de Waarderpolder, een industriegebied. Net even voorbij die toren voorbij een watermolen, ligt Penningsveer. Voor degenen die met de trein komen de raad om een taxi te nemen vanaf het station. Vandaar is het ongeveer 10 minuten rijden. Vorig jaar, 25 juni om precies te zijn, werd daar ook een meeting gehouden en dat was een groot succes. Zelfs uit Deventer (Big John) en Apeldoorn waren er mensen gekomen. We rekenen dus nu ook op een grote opkomst. See you later by the bar!

R.C.D. is Radio Cosmos Dienst!!!!!!.

Leiderdorp 6-5-'77

Beste mede-amateurs,

Donderdag 5 mei 's avonds om 22.15 uur viel bij mij de politie binnen. Terwijl ik wat aan 't lezen was werd er op m'n kamerdeur geklopt. Toen ik open deed zag ik mijn hoogstverbaasde vader, enkele politiemannen en uiteraard de heer Roth, die zich meteen voorstelde. Na dit ook gedaan te hebben begon een der aanwezigen uitgelaten te roepen: "Ik hoor 't al, het is Tantalus, Tango Tango". De heer Roth vroeg of ik wist waar hij voor kwam. Ik was inmiddels wat bleek geworden en antwoordde dat de naam Roth mij niet geheel onbekend in de oren klonk en overhandigde hem enkele zenders die ik uit een kast haalde. Dit waren een 3- en een 4-traps-torrenzender.

Na een plechtige overhandiging wilde de heer Roth een demonstratie van mij hoe de zender op de antenne wordt aangesloten. Dit deed ik met de zender die direct op de antenne kon worden aangesloten, want met de andere zenders moet er nog de power-meter in de schakeling worden opgenomen. Die demonstratie was ge-

lukkig voldoende. De heer Roth zei hierna dat hij nog op een buizenzender wachtte, want de vorige nacht had ik met 'n aardig vermogen met Overijssel gewerkt. Zo vertelde hij. Ik zei hem dat de zender zich niet in huis bevond, wat hij geloofde, maar ik moest hem toch maar even halen. Toen ik dit weigerde verkondigde hij dat er dan straffe maatregelen genomen zouden worden. De tuner, versterker, boxen en andere apparatuur zou dan ook meegenomen worden. Toen ik nog twijfelde, dreigde hij ook nog contact met de officier van justitie op te nemen. Daar ik toen inzag dat ik toch zou verliezen heb ik die buizenzender ook maar gegeven. De heer Roth glunderde van genoegen. Maar nog steeds was hij niet tevreden, want de microfoon wilde hij ook nog hebben. Tevens vertelde hij dat er ook beslag was gelegd op de antenne en de rotor. Die moest ik van het dak halen en de volgende dag op het politiebureau brengen. Toen naar het politiebureau alwaar de heer Moerman mij vertelde dat ik makkelijk uit te peilen was geweest vanwege het testen op dummy-load. Verder werd de zender "geprezen" om het

vermogen. Hij was horendol geworden nadat ik er de antenne er in had gestoken om een oproep in oostelijke richting te geven. Na de nodige formaliteiten ben ik weer keurig thuisgebracht. Beste mede-amateurs, via deze weg wil ik jullie nog van harte bedanken voor de gemaakte verbindingen. Tantalus zullen jullie niet meer op de 3 meter horen. Kijk uit en houd 'm in de lucht!

Tantalus (TT) Leiden.
Condoleance-kaarten aan:
Fred van Breest,
Postbus 106
Leiderdorp.

P.S.: Nog een klein bijvoegsel. Samen met mij is ook Vapona-Zoeterwoude uit de lucht gehaald. Dit gebeurde op hetzelfde tijdstip. Bij Vapona was het de heer Moerman. Ik heb zojuist m'n rotor en antenne van het dak gehaald, samen met Vapona. Hierna heb ik uiteraard een nieuwe antenne opgehangen (3 el. met gepiekte ballun). Vapona bedankt uiteraard ook alle amateurs voor de fijne 3 meter tijd. Vapona en TT.

IJmuiden 9-5-'77.

Aan de medewerkers en lezers van
Cosmos,

Eerst even het volgende: Denk nu niet dat ik het ontzettend leuk vind (nou ja ontzettend) om een artikel over de Radio-Consumenten-Dienst, desnoods Rijks-Cliënten-Dienst naar de Cosmos-redactie te sturen; of is het soms de Radio-Controle-Dienst (?), zoek het zelf maar uit. Maar omdat de redactie altijd wel behoefte heeft aan berichten, artikelen enz., heb ik het toch maar gedaan. Vandaar.

Doordat de RCD zich dit jaar al een halve eeuw met de ether bemoeit en voorlopig met dit werk door blijft gaan, kan je wel zeggen dat de RCD en helaas ook de OCZ (Opsporingsdienst Clandestiene Zenders) typisch een ambtenaren-job is. Natuurlijk, het is en blijft nu eenmaal een rijksaangelegenheid, maar 50 jaren... langzame ambtenaren...; dan had je maar een beroep moeten leren, zegt men dan.

Conclusie: de aanhouder wint. En dat zijn wij (zendamateurs) natuurlijk!!! Als de RCD het 50 jaar uithoudt, dan kunnen wij het ook. Op 12 mei jl. hadden de RCD'ers "feest" in Utrecht. Hopelijk is het duo Van Empelen en Eier nog in een feeststemming, waardoor ze ons misschien een tijdje met rust laten. (Noot red.: Op 12 mei jl. was v.E. druk doende in Haarlem-Oost alwaar hij werd gesignaleerd en nauwlettend in de gaten werd gehouden. Na verscheidene mensen gewaarschuwd te hebben (door de in-de-gatenhouder) was het resultaat dat v.E. driemaal bakzeil moest halen. Wij hebben het idee dat hij als straf niet aan het feest mee mocht doen vanwege die grote blunder die hij in Den Haag had gemaakt bij Centauri). Redactie, bepaal zelf maar of jullie de levensgeschiedenis van de RCD ontzettend leuk vinden (nou ja, ontzettend) om te publiceren. Dit was dan mijn bijdrage voor deze maand. De groeten.

"Dat Cosmos voorlopig 50 jaar
moge bestaan"

w.g. Full-House IJm.

Bedankt Full-House en natuurlijk nemen we dat stuk op maar het zal wel in verscheiden afleveringen moeten gebeuren omdat het zo vreselijk groot is. Er staat ook voor ons "illegalen" belangwekkende informatie in. Verder kregen we een brief van Enterprise waarin hij ook het 50-jarig bestaan van de RCD aanhaalt. We hebben het idee (weten het wel haast zeker) dat hij deze informatie uit hetzelfde artikel heeft gehaald als hierboven beschreven vanwege de vele woordelijke aanhalingen in brief en opgezonden artikel van Full-House. We nemen aan dat ETP het ons niet euvel duidt dat we z'n brief niet afdrucken maar de RCD in het artikel van FH aan het woord laten. Ook Enterprise bedankt voor de informatie.

Red. Cosmos
DAT JE CLANDESTIEN BENT WIL NIET
ZEGGEN DAT JE OOK DE COSMOS
CLANDESTIEN MAG LEZEN!
BEN JE NOU IJDEMAAL?
WORDT OOK LID EN
MAAK ONS GROOT!

De redactie van Cosmos biedt te koop aan: STEREOCODERS; kanaalscheiding + 35 dB, compleet afgewerkt in kastje met knoppen en pluggen, voedingsspanning 12 Volt. De prijs van dit apparaat bedraagt f 100,- incl. eventuele verzendkosten. De levering geschiedt na contante betaling of betaling op gironummer 3721894 tnv Blesgraaf te Haarlem onder vermelding Stereocoder.

De redactie van Cosmos is in het bezit van een complete lijst van frequenties voor kristallen die in scanners geplaatst moeten worden. Deze frequenties lopen van 75 MHz tot 460 MHz. De aanvraag van een of enkele frequenties is kosteloos. Wil men echter in het bezit komen van de complete lijst (21 pagina's A4 formaat) dan dient met f 7,50 te storten op gironummer 3721894 ten name van de hierboven genoemde begunstigde, onder vermelding van Frequentielijst. De levertijd kan plm. 3 weken bedragen.

Te koop aangeboden: kristalontvanger voor fr. 60-100 Mc. Le-gerbak. Zeer handig voor ontvangst van politie. Aanwezig koeling en zeer veel knoppen. Dit alles voor f 50,-. Werkt op 110 Volt. Aanbiedingen aan Gluton, Pb. 5009, Haarlem.

Te koop aangeboden: Gestabiliseerde voeding, regelbaar van 4,5 tot 20 Volt, max. stroomafname 500 mA. Ingebouwd in kastje. Prijs f 40,-. Aanbiedingen aan Apollo, Postb. 5009, Haarlem.

Te koop gevraagd: 70 cm ontvanger of converter. Prijs nader overeen te komen. Aanbiedingen aan Apollo, Postbus 5009 H'lem.

Van het hiernaast afgedrukte liedje is het de bedoeling dat het van buiten wordt geleerd om het op de meeting van 18 juni met z'n allen mee te brullen onder aanvoering van het duo Gluton en Ino, beter bekend onder de naam Glutino. We gaan dus allemaal hees en schor weer naar huis toe. Proost!

Wijze: 'Moedertje'
van Corrie
Konings

Wie komt er binnen zonder kloppen
dat is toch van Empelen
Wie kan zo goed de deur inschoppen
dat is toch van Empelen
Wie rent binnen zonder stoppen
dat is toch van Empelen
Ja de allergrootste nul dat is
toch van Empelen

Wie loopt er bij 'n ander binnen
dat is toch van Empelen
Wie wil er heel veel zenders innen
dat is toch van Empelen
Wie wil er altijd van jou winnen
dat is toch van Empelen
Ja de allergrootste nul
dat is toch van Empelen

Wie houdt er bij jouw deur de wacht
dat is toch van Empelen
Wie is de man die naar zenders
dat is toch van Empelen smacht
Wie is die man die niet veel lacht
dat is toch van Empelen
Ja de allergrootste nul
dat is toch van Empelen

naar een idee van
INO

Hieronder afgedrukt een brief van Europhoon-Haarlem met hierin vermeldt het verhaal over de manier waarop hij werd opgepakt. De brief was al een tijd in ons bezit, maar door plaatsgebrek was het nog niet mogelijk hem eerder te plaatsen.

Om plm. 3 uur 's middags kreeg ik het idee (achteraf stom) om platen te draaien. Zender werd gepakt, afgeregeld op 95 Mc en Radio Haarlem zat in de lucht. Pas om 4 uur het eerste gesproken woord, nl. een postbusnummer en er werd om een rapportje gevraagd (alleen DNL en ene Willem wisten dat ik er in zat). Wonderbaarlijk kwam er één station retour. Het was in de ruis, maar ik kwam bij hem goed binnen. Het vermogen in de GP was toen niet meer dan 40 mW. Hierna draaide ik een band van Studio Haarlem die ik nog bewaard had van de uitzendingen met Kerstmis. Om bij half zes werd de politie met v.E. gesignaleerd. Ze gingen eerst bij m'n bureu naar binnen zonder te bellen. Daarna kwamen ze bij ons; m'n moeder kon ze wegwerken. Weer gingen ze naar bureu (ik heb er 4). De zender werd uitgezet en de band teruggespoeld. Ik klom met zender en band over de schutting en bracht het spul bij die ene Willem (op m'n sokken). Toen ik terugging zag ik nergens E's wagen staan. Ik ben toen voor alle zekerheid maar naar de bureu gegaan en heb daar 20 minuten gezeten. Daarna ging ik naar huis en zag bij m'n broers deur wat in beslag genomen spullen staan, waaronder een deel van een stengun en een mitrailleurband (met losse flodders) (m'n broer is een verwoed verzamelaar van oorlogstuig). Boven gekomen lag er al een pick-up en twee 27 Mc-toestanden. Van Empelen stelde zich voor (belachelijk, want ik kende hem al) en de politie ook. Het eerste wat hij vroeg waar m'n zender was. Ik zei dat hij in het water lag. E: "in welk water?" Ik: "In de Goo (water in de buurt)". E: "Je liegt toch niet hè?" Ik: "Nee hoor!" E: "Dan bel ik de brandweer om hem op te duiken". Ik: Ach, laat maar ook, ik heb hem bij iemand gebracht".

E: "Nou geef dan het adres maar, dan haal ik hem wel". Hij dacht zeker dat ik gek was om iemand te verraden. Dat weigerde ik dus. M'n broer bood aan om hem te halen. Dat was goed maar er moest wel een agent mee. De agent beloofde dat hij het adres niet tegen E. zou vertellen. Dus op hoop van zegen dan maar. Na vijf minuten was de politie terug met zender en band en alles werd in een auto geladen, waarbij ik hem hielp (beleefdheid gaat voor alles, nietwaar?). Op het politiebureau aangekomen werd ik in een cel opgesloten en gefouilleerd. Na ruim een half uur wachten werd ik gehaald voor een verhoor, en er werd proces-verbaal opemaakt. Dat moest ik tekenen, maar dat heb ik geweigerd. Daarna mocht ik naar huis. Het was tien uur 's avonds. In de stromende regen... lopend.

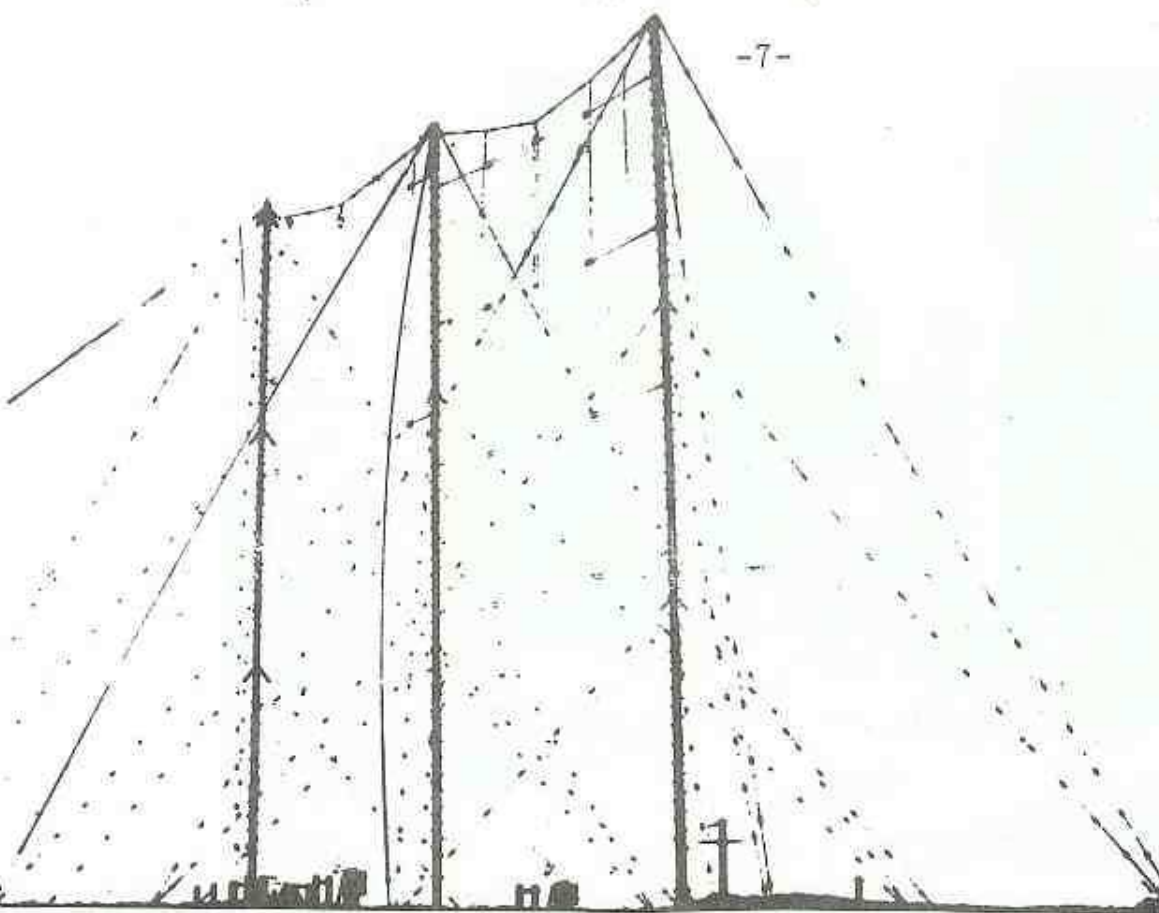
In beslag genomen zijn:
FM oscillator, lin. eindtrap, voeding, geluidsband, 2 27 Mc-tranceivers, Akai-bandrecorder, Philips pick-up, alles ter waarde van plm. 900 gulden.
Eén verzoek: Gebruik nooit namen van gepakte stations. Ze krijgen narigheid.

Europhoon

APPELSCHA. - De politie in Appelscha heeft 19 april jl. in Ravenswoud (Fr.) een clandestiene bar opgerold. Er werd een grote hoeveelheid voor de verkoop bestemde alcoholische dranken en bier in beslag genomen. Ook trof de politie tijdens het onderzoek illegale zendapparatuur aan. Tegen de eigenaar is proces-verbaal opgemaakt.

NAGEKOMEN BERICHT

Onze correspondent in Den Haag meldde dat de zender Mebo-II in Westerhaar door de RCD het zwijgen is opgelegd.

Radiocontroledienst 50 jaar verkeers- agent in de ether

Den Haag - De Radiocontroledienst (RCD) in Den Haag is een van de PTT-afdelingen die dit jaar hun 50-jarig jubileum vieren. Op 1 februari 1927 begon het pas opgerichte bureau zijn werkzaamheden met een bezetting van twee man. De voornaamste taak werd omschreven als het bevorderen en handhaven van de orde in de ether.

Het werd spoedig duidelijk dat er regelingen moesten komen voor het gebruik van frequenties (golflengten) die de verschillende groepen gebruikten. Omdat radio nu eenmaal niet kan worden tegengehouden bij nationale grenzen moesten ook internationaal afspraken worden gemaakt over de verdeling van de radiofrequenties door de verschillende landen. In 1928 werd de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU) opgericht, die o.m. belast werd met het bijhouden van de frequenties die de verschillende landen gebruikten, uitgaande van de daarover gemaakte afspraken. Nu is de ITU, gevestigd in Genève, uitgegroeid tot een organisatie waarbij meer dan 120 landen zijn aangesloten. In diverse comités vindt internationaal overleg plaats, b.v. over het gebruik van satellietomroep,

waaraan nog onlangs een grote conferentie werd gewijd.

Radioreglement

De internationale radiovoorschriften hebben geleid tot een wijziging van de Telegraaf- en Telefoonwet in ons land. In het Radioreglement werden regels opgesteld voor het gebruik van zenders. Zonder machtiging was het voortaan niet meer toegestaan „zendmiddelen” te gebruiken. Ook werden ambtenaren aangewezen belast met de controle op het naleven van de regelingen en het opsporen van overtredingen van de Telegraaf- en Telefoonwet. Deze taken kreeg de Radiocontroledienst eveneens toebedeeld. In de loop der jaren zijn er m.b.t. de bescherming van de radio-ontvangst verscheidene wettelijke maatregelen getrof-

fen. Deze maatregelen strekken zich enerzijds uit tot het openbare verkeer, anderzijds tot de ontvangst van omroep- en televisie-uitzendingen.

Het bureau van twee man uit 1927 is nu, een halve eeuw later, uitgegroeid tot een dienst waar meer dan 150 mensen werken. De hoofdtak, het bevorderen en handhaven van de orde in de ether, is onveranderd gebleven, maar het werk dat daarmee is gemoeld is sterk uitgebreid. Dat komt voornamelijk omdat het aantal gebruikers van zenders nu vele malen groter is dan 50 jaar geleden. Het is druk geworden in de ether. In de jaren na de oorlog deed de televisie zijn intrede. Ook bij andere vormen van radiogebruik, zoals radar, mobilifoon, afstandsbesturing en bij het telefoonverkeer via straalverbindingen wordt gebruik gemaakt van radiofrequenties, waarvoor regels moesten worden opgesteld.

Aparte plaats

Organisatorisch gezien neemt de Radiocontroledienst bij de PTT een aparte plaats in. Het is de enige instantie in Nederland die

bevoegdheid heeft met alle vormen van radiogebruik en wel vanuit zijn door de minister van Verkeer en Waterstaat gedelegeerde bevoegdheid om machtigingen uit te geven en frequentieruimte te bestemmen.

Je zou kunnen zeggen dat de RCD in zijn 50-jarig bestaan steeds is meegegroeid met de uitbreiding van het aantal taken, zowel wat betreft het gebruik van radiofrequenties als op het gebied van radiostoringen.

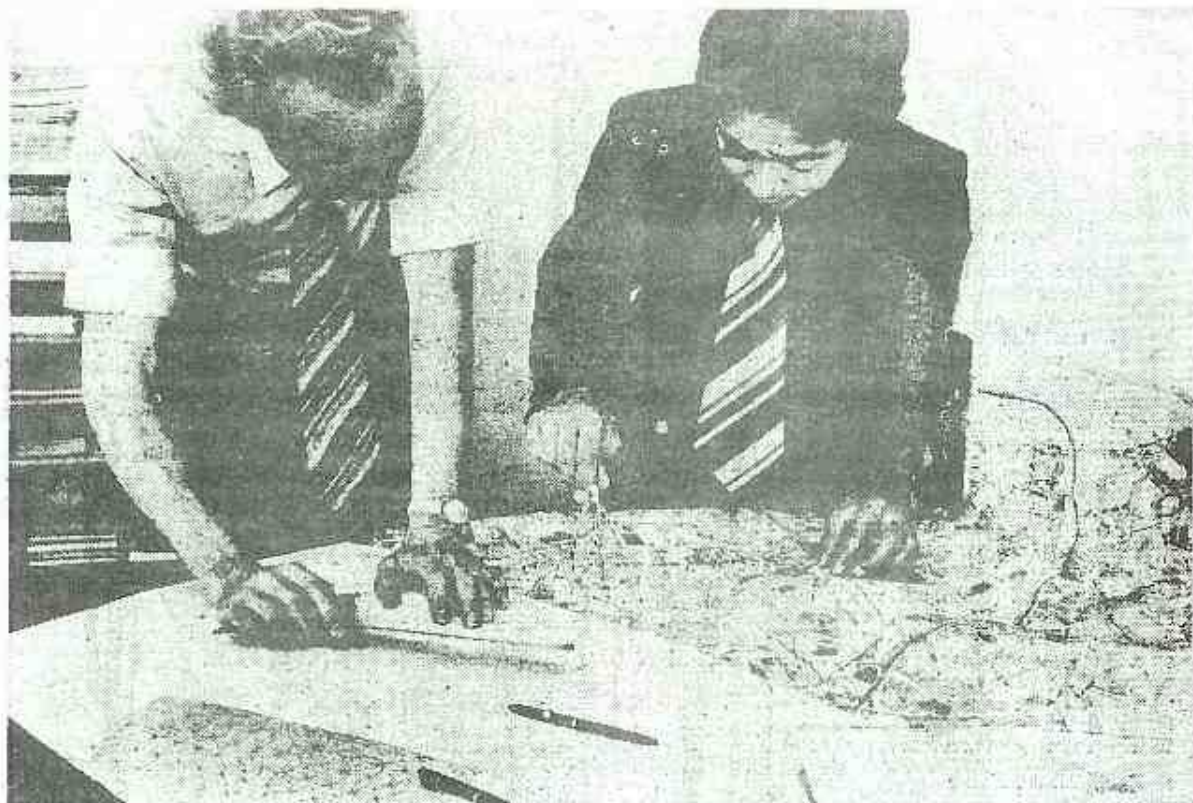
Sinds 1973 is de Radiocontroledienst ondergebracht bij de hoofddirectie Technische Zaken van de PTT, die in dat jaar werd opgericht. Daarvoor maakte de RCD deel uit van het Directoraat Radiozaken, de dienst die het gebruik van radiofrequenties voor PTT-taken behandelt. Vanwege zijn specifieke toezichhoudende taak werd het beter gevonden de RCD een zelfstandige positie te geven, los van de operationele radio-afdelingen van de PTT.

„Je kunt twee belangrijke taken onderscheiden”, zegt ir. Koutstaal. „Ten eerste een administratieve taak. Die omvat het opstellen van regels voor het gebruik van golflengten. Daarvoor vindt internationaal overleg plaats, maar ook overleg in eigen land, met gebruikers van zenders. De tweede taak zou je onze politietak kunnen noemen. Die houdt in: controle en toezicht op het juiste gebruik van zenders, het verrichten van metingen en het behandelen van storingsgevallen”.

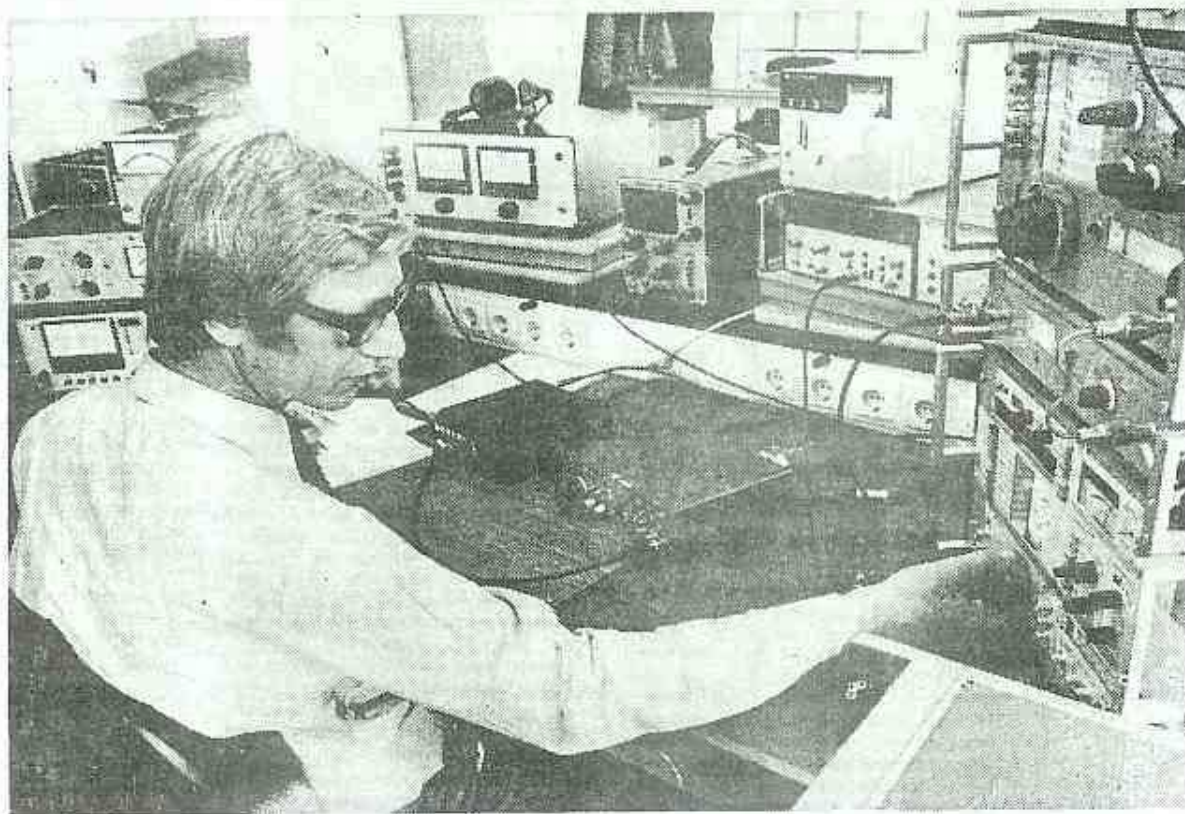
De heer Koutstaal vergelijkt het verkeer in de ether met het wegverkeer waarbij de RCD als verkeersagent optreedt, met dien verstande dat de RCD ook betrokken is bij het opstellen van de verkeersregels. Ook het toezicht op het naleven ervan is noodzakelijk. De Radiocontroledienst heeft beide tot taak, in samenwerking met andere diensten en departementen.

„De ruimte in de ether is niet onbepaald”, zegt de heer Koutstaal. „Bij de telefoon kun je er een nieuwe kabel bijleggen wanneer het verkeer zich uitbreidt. Maar je kunt de ether niet uitbreiden. Op een gegeven ogenblik raakt het aantal frequenties dat je tot je beschikking hebt op.”

Om de vergelijking met een verkeersagent nog even door te trekken: deze kan forse boetes uitdelen aan overtreders van verkeersregels. Dat kan de Radiocontroledienst bij onwettig radiogebruik ook, met name bij clandestiene zenders. Op dit gebied werkt de RCD nauw samen met de politie en het ministerie van Justitie.

Tot de administratieve taken van de RCD behoort de vaststelling van de gebieden waarbinnen hoogfrequente radiosystemen (bijv. voor personenoproepzoekers) mogen worden gebruikt. De heren J. B. Meerman (met opgerolde mouwen) en R. M. Vonk van de RCD zijn hier bezig met het intekenen van zo'n gebied op een stafkaart. Binnen één cirkel mag zich één machtiginghouder bevinden.

De heer H. B. van Dijk, medewerker van de Radiocontroledienst, is in de meetkamer bezig met een typekeuring van een mobilofooninstallatie. Alle nieuwe apparaten, waarbij gebruik wordt gemaakt van radiozenders (bijv. voor afstandbesturing en modelbesturing) onderwerpt de RCD aan een keuring, waarbij het o.a. zendvermogen wordt gecontroleerd.

Op zoek naar etherpiraat

Agenten en PTT-er rollen door dakraam verkeerd huis binnen

Hagenaar Leo van Wijk (28) is woedend op de PTT, die door hem van hoogst onfatsoenlijk optreden wordt beschuldigd.

Opsporingsambtenaar Van Empelen van de Radio Controle Dienst van de PTT sloeg bij een inval in de woning van Leo van Wijk aan de Haagse Falckstraat een dakraam aan diggelen en trapte een deur uit de voegen, op zoek naar de illegale zender Radio Atlantic.

Maar Leo had part noch deel aan deze verboden radiopraktijken. Later bleek dan ook, dat de PTT bij de burelen van de heer Van Wijk moest zijn, waar de klandestiene zender in vol bedrijf was.

Leo van Wijk is vooral kwaad op de PTT-ambtenaar, omdat deze niets meer van zich liet horen toen de vergissing duidelijk was.

Er kwam nog geen woord van excuus.

PTT-opsporingsambtenaar Van Empelen verliet, gevolgd door zes Haagse politieagenten, het huis van Leo van Wijk via de dakgoot, zonder op de aangerichte schade terug te komen.

Vergissing

Een woordvoerder van de PTT-directie in Den Haag bevestigde ons, dat een opsporingsambtenaar van de Radio Controle Dienst een inval had gedaan in de woning van de heer Van Wijk en dat er later sprake bleek van een pijnlijk abuis.

„Men heeft inderdaad de woning doorzocht, maar er is niets vernield“, aldus de PTT-zegsman.

Dit wordt door Hagenaar Van Wijk fel bestreden. „Los van het feit dat deze meer dan absurde, razia-achtige manier van optreden niets te maken heeft met de democratische spelregels, is door de PTT en de politie wel degelijk schade in mijn woning aangericht. Ze zijn hier letterlijk met de deur in huis gevallen en hebben alles ondersteboven gehaald. Niets stond meer op z'n plaats. Zelfs de snoeren van de tv waren losgetrokken, m'n duiventil was opengebroken en tot in de diepvrieskast toe hebben ze naar die radiozender gezocht. Mijn vrouw raakte er helemaal overstuur van.

Toilet

Toen ze hier binnenvielen, was ik juist op het toilet, maar ze forceerden de deur en riepen dreigend: „Goedemiddag, meneer Atlantic! Waar is de zender?“ Ik wist niet hoe ik het had. Met die klandestiene radiotroep heb ik niks te maken en ik wil er niks mee te maken hebben 66k“, aldus Leo van Wijk.

„Wij konden aan de antenne op het dak niet zien in welk huis we moesten zijn. Dat onverhoeds binnenvallen is noodzakelijk, omdat we die radiopiraten op heterdaad moeten betrappen“, aldus de PTT.

Bellen

„Als de PTT bij mij in huis moet zijn, dan belt de PTT maar netjes aan. Daar heb ik een voordeurbel voor. Is de PTT nu helemaal door het dulle? Het is vandaag de dag net alsof de burgerij de overheid manieren moet leren! Ik eis van de PTT op z'n minst een woord van verontschuldiging“, aldus de boze Hagenaar Van Wijk.

Velsen, 9 mei 1977

Het dipooltje van de ALB heeft alweer een beetje meer beweging op de 3 meterband bemerkt, maar er is de afgelopen twee maanden praktisch verzuimd om te ontvangen en gewerkte stations op papier vast te leggen. Vooral van boven het Noordzee-kanaal kwamen af en toe weer flinke ethergolven binnen. Uit de richtingen zuid en oost is nog steeds weinig te horen, want buiten Haarlem en Amsterdam is het ook in Leiden en Den Haag knap rood geworden. Echte kondities heb ik de laatste 2 maanden niet waar kunnen nemen, want het verste station wat in die periode gehoord is is de BRD-Deventer.

Den Haag is natuurlijk ook gewerkt (diverse), maar daar zijn geen condities voor nodig. Ook dienen we voor een tv-loze avond per dag te zorgen - en dat niet d.m.v. het op die frequentie gooien van de bak - want het was op die bewuste avond druk op de band. Verder is er dit keer uit deze lokatie weinig nieuws, dus tot de volgende keer. Groeten,

Albatros,

Velsen.

Het is helaas niet mogelijk om alle ingezonden brieven in deze aflevering van Cosmos te publiceren. De mensen die een brief of schema hebben opgestuurd hoeven echter niet bang te zijn dat het niet gepubliceerd wordt. Het komt er in een volgend nummer zeker in. Ik vind het alleen erg fijn dat er zo positief gereageerd wordt door iedereen. Ga zo door, dan hoef ik niet bang te zijn dat we op een gegeven moment zonder kopij zitten. Voor het dubbelnummer juli/augustus hebben we heel wat kopij nodig, dus stuur maar op. Alles is welkom!

NEP

Legaal

(7)

HALFGELEIDERS:

Diode: de diode laat de stroom slechts in een richting door.
Symbool:

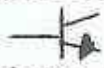
Varicapdiode: deze diode heeft een spanningsafhankelijke capaciteit. Indien we deze diode in sperrichting aansluiting dan is de capaciteit afhankelijk van de spanning.

Zenerdiode: deze diode zorgt er voor dat een hogere, wisselende of constante spanning teruggebracht wordt tot een bepaalde lagere spanning. Deze lagere spanning is afhankelijk van de waarde van de diode, bijvoorbeeld: indien we een 7 volts zenerdiode aansluiten op een spanning van 10 Volt dan komt er uit de diode slechts 7 volt. De diode wordt in sperrichting aangesloten en altijd in serie met een weerstand.

Transistors: deze bestaat in feite uit 2 diodes waarvan de eerste in geleidende richting en de tweede in sperrichting is aangesloten. Schematisch voorgesteld zien we dus een positieve zijde en een negatieve zijde + een negatieve zijde en een positieve zijde. We noemen de eerste positieve zijde de emitter, de negatieve zijde de basis en de tweede pos. zijde de collector.

PNP-transistor: symb.:

bij wordt de positieve spanning de emitter aangesloten.

nsistor: symb.:

wordt een negatieve spanning de emitter aangesloten.

sterkingsfactor:

indien we een basisstroomverandering van 0,1 mA hebben en de collectorstroom veranderd hierdoor met 5 mA, dan hebben we een versterkingsfactor van 50. Dit duiden we aan met de letter β (beta).

Instelling transistors:

Klasse A: de collector trekt gedurende de hele periode van de stuurwisselspanning een stroom.

Klasse B: de collector trekt gedurende de halve periode van de stuurwisselspanning een stroom.

Klasse C: de collector trekt gedurende minder dan de halve periode van de stuurwisselspanning een stroom.

RESONANTIEKRINGEN:

Serieresonantie: (andere benaming stroomresonantie). Indien in een RCL-combinatie (weerstand-condensator-spoel) bij een bepaalde frequentie de reactantie (schijnbare weerstand) van de condensator gelijk is aan die van de spoel, zeggen we dat voor deze frequentie resonantie optreedt. Dat betekent dat de spanning over de C en L gelijk is, echter 180° in fase verschoven. De berekening van deze frequentie is als volgt:

$$F = \frac{1.000.000}{2\pi \sqrt{L \cdot C}}$$

waarbij:

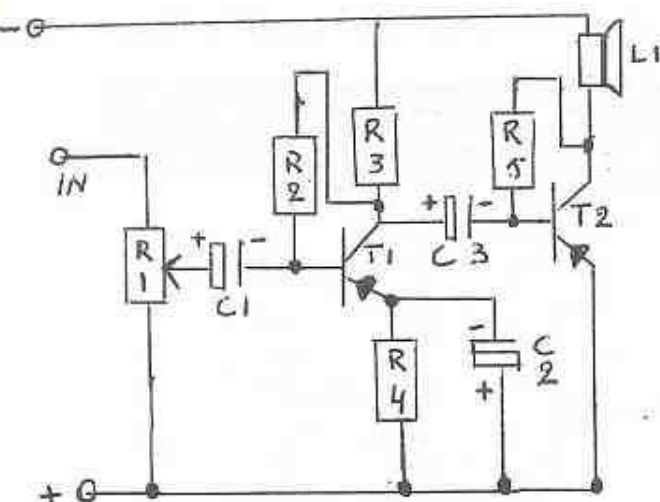
F = frequentie in kilohertz

$\pi = 3,14$

L = zelfinductie in micro-Henry

C = capaciteit in picofarad.

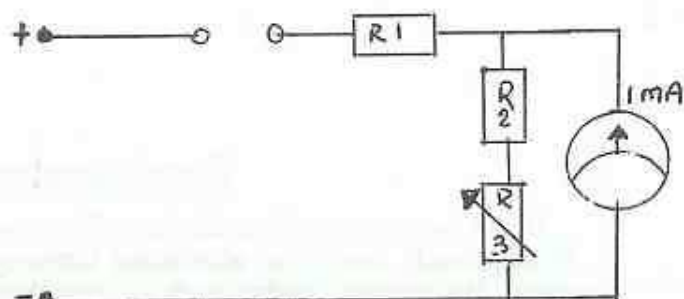
R (weerstand) verandert de resonantiefrequentie niet, deze dient slechts tot beperking van de stroom.

Het hiernaast getekende schema is dat van een Signaalvolger, een apparaatje dus om fouten in apparatuur op te sporen.

R1 = 100 K potm.	C1 = 10 uF
R2 = 100 K	C2 = 30 uF
R3 = 680 Ohm	C3 = 10 uF
R4 = 470 Ohm	T1 = AC 126
R5 = 27 K	T2 = AC 126
L1 = 150 Ohm	Voed. 12 V

Het schema is van Apollo-Haarlem.

Een "meetinstrumentje" wat hiernaast staat kan met volle meteruitslag 100 Ohm aanwijzen. Uiteraard eerst ijken met een bekende weerstand van 100 Ohm.

R1 = 2,4 K	R2 = 120 Ohm
R3 = 47 Ohm.	Voed. 4,5 V

Het schema is van ETP-Haarlem.

----- DUMP GOEDEREN -----

1 Mc kristallen f 12,-; Ontvangers B40D (met kleine buizen) fr. 0,6-30 MHz in 6 banden f 500,-; Frequentiemeter BC 221 (kompl. met boek en kristal 220 kHz-20 MHz f 150,-; Frequentiemeter TS 174 fr. 20-250 MHz met boek en kristal f 175,-; Buizentester CT 160 AVO f 125,-; Zend-ontvanger BC1000 fr. 40-48 MHz zonder batterijbox en toebehoren f 35,-; UPX6 zendontvanger 23 cm met 3x 2C39A f 200,-; Zenders T217 fr. 225-400 MHz met 3x 4X150A f 200,-; Coaxkabel RG8/U 50 ohm, 10 m. met 2 amphenolpluggen f 15,-; 20 meter f 25,-; Amphenol chassisdeel f 2,50, voor eengaatsmontage f 3,-; Knie BCN f 2,-; Elco's 20.000 uF 45 V f 7,50; Tellers met nul instelling 12 V f 2,-; Resonator 3 cm type 100 f 60,-; UPM33 spectrum analyzer 3 cm f 200,-; Vliegtuigmeters: kompas unit f 75,-, bochtaanwijzers 28 V f 100,-, horizons 3x 115 V 400 Hz f 75,-; Telbuizen Philips gebruikt f 1,-; nieuwe telbuisjes Philips f 5,-; Buizen: QQE 03/12 f 14,-, QQE 06/40 f 30,-, 807 f 6,-, 813 f 55,-, OS70 f 14,-; Dosismeter f 50,-; Meggers 250 V f 45,-, 500 V f 60,-; Kleine frequentiemeter f 20,-; Ventilatoren 220 V f 17,50; GRC 9 zend-ontvanger (zendergedeelte verwijderd) f 120,- en nog 1001 artikelen kunt u vinden bij:

P. den Hollander

BAKENESSERGRACHT 45, H A A R L E M

TEL. 023-32 62 96 - na 6 uur 023-32 18 62

WIJ VERZENDEN GEEN GOEDEREN

's MAANDAGS TOT 1 UUR GESLOTEN

Staatssecretaris Van Hulten (Verkeer en Waterstaat) heeft de stichting Communicatie Belangen Nederland — overkoepelend orgaan van communicatie-amateurs onder wie de zogenoemde 27 mc-ers — f 6000 beloofd. Dit bedrag is nodig om de juridische kosten te dekken voor het beroep van de CBN bij de Raad van Europa tegen een beschikking in 1975 van staatssecretaris Van Hulten. Hij bepaalde toen dat het in bezit hebben van zendapparatuur zonder machtiging strafbaar is.

